

YEL-vakuutushakemus

Yrittäjän eläkelain mukaista perusvakuutusta varten

LUOTTAMUKSELLINEN **YT**

Ennen lomakkeen täyttämistä tutustukaa kääntöpuolen ohjeisiin!
Tehdään viimeistään 6 kuukauden kuluessa YEL:n alaisen toiminnan alkamisesta.

Yrittäjä	Yrittäjän sukunimi		Etunimet										
	Arvo tai ammatti		Henkilötunnus		Puhelinnumero, kotiin								
	Yrittäjän kotiosoite		Postinumero		Postitoimipaikka								
Yritys	Yrityksen nimi kaupparekisterin mukaan					Y-tunnus							
	Yrityksen toimiala	Yritysmuoto	☐ yksityinen	☐ avoin yhtiö	☐ kommandiitti-yhtiö	☐ osakeyhtiö	☐ muu						
	Yrityksen pääosoite		Postinumero		Postitoimipaikka	Osoitetieto koskee kaikkia vakuutuksia ☐							
	Yrityksen puhelinnumero	Eläkelaitos, jossa työntekijöiden eläketurva on järjestetty			Vakuutuksen numero	vain tätä vakuutusta ☐							
Laskutus	Vakuutusmaksu maksetaan					Kalenterivuoden 1. eräkk							
	☐ 1 eränä	☐ 2 eränä	☐ 3 eränä	☐ 4 eränä	☐ 6 eränä	☐ 12 eränä							
	Vakuutusmaksun maksaja					Y-tunnus/ Henkilötunnus							
☐ yrittäjä	☐ yritys												
	Lähiosoite		Postinumero		Postitoimipaikka								
Yrityksen omistussuhteet	Osakkaiden tai yhtiömiesten nimet ja henkilötunnukset sekä heidän asemansa tai tehtävänsä yhtiössä (Kommandiittiyhtiön yhtiömiehen asema ilmoitettava viereisessä ruudussa rastilla)				KOMMANDIITTI-YHTIÖN YHTIÖMIES		OSAKEYHTIÖN OMISTUS, %						
					yksin	Samassa taloudessa asuvien perheenjäsenten kanssa							
			vastuun- alainen	äänetön	osakkeet	ääni- määrä	osakkeet	ääni- määrä					
Yrittäjätoiminta ja työtulon perustelut	YEL:n alainen toiminta alkoi	pv	kk	v	Yrittäjätoiminta on		Toimintakuukausia vuodessa		Työtunteja viikossa keskimäärin				
	☐ ympärivuotista	☐ osavuotista											
	Tehtävä yrityksessä			Yrittäjätoiminta on			Sivutoimisen yrittäjän päätoimi						
	☐ päätoimista			☐ sivutoimista									
	Eläketurvakeskuksen ohjeen kohta, johon työtulo perustuu				Työntekijämäärä yrittäjän lisäksi		Korkein alaisen palkka kk:ssa, euroa						
Liikevaihto vuodessa		euroa		Verotettu tai verotukseen ilmoitettu liike- tai ammattitulo kahdelta viimeiseltä vuodelta		V.		euroa		V.		euroa	
Verotuskunta		Lisätietoja työtunti- tai toimintakuukausimäärän ja työtulon perusteluksi											
Työtulo	Yrittäjän ilmoitus eläkkeen perusteena olevaksi nykyiseksi työtuloksi. Selvitys Eläketurvakeskuksen ohjeista on kääntöpuolella.					Vuotuinen työtulo							
Työkyky	☐ Olen työkykyinen	☐ En ole täysin työkykyinen	☐ Saan tai haen työkyvyttömyyseläkettä tai vastaavaa korvausta	Mistä laitoksesta			Alkaen, pvm						
Allekirjoitus	Päiväys	Yrittäjän oma allekirjoitus											
Kenttämiestiedot	Myyjän tunnus	Myyjän nimi			☐ Yksityö	☐ Yhteistyö	☐ Vinkkityö	Kampanjanumero					
	Myyjän tunnus	Myyjän nimi			☐ Myynnin jako	Myyjä 1, %		Myyjä 2, %					

LO-0073-fi 0518

TÄYTTÖOHJEET

Yrittäjä

Yrittäjän eläkelaiissa (YEL) yrittäjällä tarkoitetaan Suomessa asuvaa 18–67-vuotiasta henkilöä, joka tekee ansiotyötä olematta tässä työssään työ- tai virkasuhteessa. Vakuuttaminen edellyttää työntekoa, pelkkä yrityksen omistaminen ei riitä.

Laki koskee myös yrittäjätoimintaan osallistuvia perheenjäseniä, jotka eivät ole työsuhteessa yrittäjään.

Tämä laki koskee

- toimintaa, joka on kestänyt yhdenjaksoisesti vähintään neljää kuukautta sen jälkeen, kun yrittäjä on täyttänyt 18 vuotta
- henkilöä, jonka yrittäjätoiminnan perusteella vahvistettava työtulo on vähintään laissa säädetty alaraja
- yrittäjää, joka työkyvyttömyys- tai osatyökyvyttömyyseläkkeen rinnalla työskentelee ja YEL:n edellytykset täytyvät.

Yritys

Jos yrittäjällä on useampia yrityksiä, työtulo ilmoitetaan yhteisarvona.

Yrityksen omistussuhteet

Ammatinharjoittajaa sekä yksityisen yrityksen omistajaa pidetään aina yrittäjän eläkelain mukaisena yrittäjänä. Avustava perheenjäsen, joka ei ole työsuhteessa yrittäjään, kuuluu myös YEL:n piiriin.

Avoimen yhtiön yhtiömies katsotaan aina yrittäjäksi.

Kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies kuuluu aina YEL:n piiriin. Äänetön yhtiömies vakuutetaan TyEL:n mukaan, jos hän työskentelee yrityksessä ja saa palkkaa.

Osakeyhtiön johtavassa asemassa toimiva henkilö kuuluu YEL:n piiriin, jos hän omistaa joko yksin yli 30 % tai yhdessä samassa taloudessa asuvien perheenjäsentensä kanssa yli 50 % osakepääomasta tai kaikkien osakkeiden äänimäärästä. Edellä tarkoitettu määräamisvalta voidaan saavuttaa myös välillisen omistuksen kautta eli johtavassa asemassa oleva yhtiön toimihenkilö kuuluu YEL:n piiriin myös silloin, kun hänellä on määräamisvalta yksin tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa yhtiössä (B), jolla puolestaan on määräamisvalta siinä yhtiössä (A), jossa hän työskentelee johtavassa asemassa.

Johtavassa asemassa olevana pidetään toimitusjohtajaa ja varatoimitusjohtajaa. Myös jäsenyys yhtiön johtoelimissä, kuten hallituksen jäsenyys, prokuraaoikeus jne. katsotaan johtavaan asemaan kuuluviksi.

Perheenjäsenellä tarkoitetaan yrittäjän aviopuolisoa, rekisteröidyssä parisuhteessa elävää henkilöä tai henkilöä, joka on yrittäjälle tai aviopuolisolle sukua suoraan etenevässä tai takenevässä polvessa. Myös avopuolisoa pidetään perheenjäsenenä. Sen sijaan sisarusia keskenään ei pidetä perheenjäseninä, vaikka he asuisivatkin samassa taloudessa.

Työtulo, Eläketurvakeskuksen ohjeet, työtulon perusteet

Yrittäjälle vahvistettavan työtulon tulee vastata sellaista palkkaa, joka kohtuudella olisi maksettava, jos yrittäjän olisi palkattava YEL:n alaista työtä suorittamaan vastaavan ammattitaidon omaava henkilö, tai sitä korvausta, jonka muuten voidaan katsoa vastaavan tätä työtä. Työtulolla hinnoitellaan yrittäjän työpanos. Tässä mielessä käsite vastaa työntekijälle maksettavaa palkkaa. Työtulo ei näin ollen suoranaisesti liity yritystoiminnan kannattavuuteen, joten myöskään yrittäjän tosiasiallisten tulojen tilapäisluonteiset vaihtelut eivät vaikuta työtuloon.

Työtulo vahvistetaan niitä ohjeita noudattaen, jotka Eläketurvakeskus on yhteistyössä eri yrittäjäjärjestöjen kanssa laatinut. Ohjeita saa Eläketurvakeskuksesta ja työeläkelaitosten palvelupisteistä. Ohjeet perustuvat lähinnä eri alojen palkkatasoon sekä yleensä johonkin yritystoiminnan laajuutta kuvaavaan tekijään.

Eläketurvakeskuksen ohjeet on laadittu koskemaan lähinnä täysipäiväisesti ja ympärivuotisesti työskentelevää yrittäjää. Koska yritystoiminta saattaa kuitenkin olla esimerkiksi kausiluonteista tai sivutoimista, voidaan työtulo vahvistaa poikkeuksellisesti matalammallekin tasolle. Poikkeaminen edellyttää kuitenkin, että yrittäjä esittää riittävät perustelut lomakkeella.

Työntekijäin määrä ja alaisen palkka, liikevaihto ja verotettu liike- tai ammattitulo ilmoitetaan aina. Aloittava yrittäjä ilmoittaa edellä mainitut tiedot arvioina.

Eräänä keskeisenä ohjeena työtuloa vahvistettaessa on parhaiten palkatun alaisen palkka. Tämä voidaan alittaa vain harvoissa poikkeustapauksissa, kuten silloin, kun alaisen työpanos esimerkiksi ammattitaidossa ylittää yrittäjän työpanoksen.

Työtulon muuttaminen

Jos työtuloon vaikuttavat seikat olennaisesti muuttuvat sen jälkeen kun työtulo on vahvistettu, siitä on ilmoitettava eläkelaitokselle. Työtuloa ei kuitenkaan voi muuttaa takautuvasti.

Yrittäjätoiminnan päättyminen

Yrittäjätoiminnan päätymisestä on ilmoitettava eläkelaitokselle. Ilmoitus tehdään muutoslomakkeella (YM).

Tulosta ja allekirjoita lomake ja lähetä se Eloon.
Elo maksaa postimaksun.

Työeläkeyhtiö Elo
Vakuutuspalvelut
Tunnus 5010419
00003 VASTAUSLÄHETYS

LAKISÄÄTEISEEN TYÖELÄKEVAKUUTUKSEEN LIITTYVIEN HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELY

EU:n tietosuoja-asetus edellyttää, että saat tiedon siitä, miten Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Elo (jäljempänä Elo) käsittelee henkilötietojasi työeläkevakuutusasiasi yhteydessä.

Miksi henkilötietojasi käsitellään Elossa?

Työeläkevakuutusasiasi ratkaisemisessa tarvitsemme henkilötietojasi. Henkilötietojen käsittely perustuu Suomen lainsäädäntöön ja EU:n tietosuoja-asetukseen. Jos Elo ei saa pyydettyjä tietoja, se ei voi ratkaista asiaasi. Työeläkevakuutusasiain ratkaisemista varten kerättyjä tietoja käytetään myös tilastoinnissa ja tutkimuksessa.

Työeläkevakuutusasioiden käsittely perustuu lakiin, joten henkilötietojen käsittely ei voi vastustaa. Sinulla ei ole oikeutta pyytää työeläkevakuutusasiain käsittelyssä tarvittavien henkilötietojesi poistamista tai sinusta kerättyjen tietojen siirtämistä Elon ulkopuoliseen järjestelmiin. Et voi myöskään rajoittaa tietojesi käsittelyä, vaikka kiistäisit joidenkin tietojen oikeellisuuden.

Elon oikeus hankkia ja luovuttaa henkilötietojasi

Elolla on lakiin perustuva oikeus hankkia tarvittavilta tahoilta ja luovuttaa tarvittaville tahoille työeläkevakuutusasiasi ratkaisemiseksi tarvittavia tietoja. Henkilötietojasi käsitellään työeläkevakuutusasiain sujuvan hoitamisen vuoksi. Jos henkilötietojesi käsittely tai tietojen luovuttaminen ei perustu lakiin, sinulta pyydetään suostumus. Voit myöhemmin peruuttaa antamasi suostumuksen.

Elo voi olla työeläkevakuutusasiasi käsittelyssä yhteydessä muun muassa työnantajaasi, eri viranomaisiin tai vakuutuslaitoksiin. Tietojasi voidaan tarvittaessa siirtää EU:n tietosuoja-asetuksen ja valtioiden välisten sosiaaliturvasopimusten perusteella EU- ja ETA-maihin, Sveitsiin sekä EU:n ulkopuolelle.

Sinulla on oikeus tarkistaa tietosi

Sinulla on oikeus tarkistaa, mitä tietoja sinusta on tallennettu Elon rekistereihin. Näin voit varmistaa, että sinusta tallennetut tiedot ovat oikeita. Voit pyytää virheellisten tietojen korjaamista, jos tietojen korjaus on asian ratkaisemisen kannalta tarkoituksenmukaista. Saat tarvittaessa myös kopion henkilötiedoistasi, jotka olemme tallentaneet rekistereihimme. Henkilötietoja koskevan pyynnön tekeminen ja vastauksen saaminen ovat yleensä maksuttomia.

Jos pyyntöäsi ei voi toteuttaa, saat Elostä ilmoituksen perusteluineen viimeistään kuukauden kuluessa. Määräaikaa voidaan jatkaa kahdella kuukaudella. Jos olet tyytymätön henkilötietojasi koskevan asian ratkaisuun, sinulla on oikeus tehdä kantelu valvontaviranomaiselle.

Henkilötietojesi säilyttäminen

Työeläkevakuutusasiain käsittelyssä tarvittavat tiedot säilytetään laissa säädetyn ajan. Säilytysaika on yleensä vakuutetun elossaoloaika ja viisi sitä seuraavaa kalenterivuotta.

Automaattinen käsittely

Elolla on lakiin perustuva oikeus tehdä automaattisia päätöksiä. Automaattisessa käsittelyssä työeläkevakuutusasia voidaan ratkaista niin, että päätös annetaan automaattisesti eri tietolähteistä kerättyjen tietojen perusteella. Työkyvyttömyys-, kuntoutusasioita ja muita lääketieteellisiä kysymyksiä sisältäviä asioita ei käsitellä täysin automaattisesti, koska näiden asioiden valmisteluun osallistuu eläkelaitoksessa ja Kelassa aina laillistettu lääkäri.

Elo on rekisterinpitäjä

Elo on rekisterinpitäjä ja Elossa on tietosuojavastaava.

Yhteystiedot

Elon yhteystiedot löydät osoitteesta www.elo.fi.